

HINDAMISSTANDARD Mööblirestauraator, tase 4

Sisukord:

1. Üldinfo
2. Hindamine (meetodid ja kriteeriumid)
3. Kutseeksami kodukord (hindamise korraldus)
4. Juhend hindajale

Üldinfo

1.1. Hindamisstandardi alusel hinnatakse kutseõppeasutuse mööblirestauraatori eriala lõpetajate ja töömaailma mööblirestauraatorite kutseoskuste vastavust mööblirestauraator, tase 4 kutsestandardis¹-kehtestatud nõuetele.

1.2. Taotleja kompetentsust hindab kutsekomisjoni poolt moodustatud tööandjate, spetsialistide ja koolitajate esindajatest koosnev kolmeliikmeline hindamiskomisjon.

1.3. Hindamine viiakse läbi õppeasutuses või praktikaettevõttes, töömaailma eksam selleks määratud kohas.

2. Hindamine

Hindamine kutseõppeasutuse lõpetamisel

Kutseõppeasutuse lõpetamisel toimuv hindamine viiakse läbi kahes etapis:

1) Hindamise **esimene etapp** viiakse läbi kutseõppeasutuse õppebaasis ja/või praktikaettevõttes. Hindavad kutseõpetajad või kutseõpetajad koos praktikabaasi esindajaga. Hindamine viiakse läbi õppekava täitmise jooksul moodulite kokkuvõtva hindamisena vastavalt kohustuslike kompetentside hindamiskriteeriumitele. Esimese hindamisetapi positiivne tulemus on eelduseks teise hindamisetapi pääsemiseks. Kutsekomisjonile esitatakse kooli poolt tõend kutse taotleja hindamise esimese etapi positiivsete tulemuste kohta.

2) Hindamise **teine etapp** viiakse läbi õppeasutuses. Hindavad erinevatest osapooltest koosnev vähemalt kolmeliikmeline hindamiskomisjon, milles on esindatud töömaailma (tööandjate, töövõtjate) ja kutseõppeasutuste esindajad. Hinnatakse elektroonselt esitatud tööde mappi ning vajadusel vesteldakse taotlejaga

Töömaailma mööblirestauraatori eksamil etapiviisilist hindamist ei toimu.

2.1 Hindamismeetodid

- 1) Tööde mapp
- 2) Valmistatud ese(med) ja/või töövõtete demonstratsioon (videoesitlus);
- 3) Vestlus ja teoreetilised küsimused;

Tööde mapp sisaldab:

- esemeid, mille arv sõltub tõendatavate kompetentside mahust ja sisust;
- restaureerimiskava (vt Lisa 1);
- materjalinäidiseid.

Õpimapi vormistamisnõuded:

- mapp vormistatakse elektroonselt;
- mapi kujundus ja formaat õppija vabal valikul;
- loogilise ülesehitusega;

1 <http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/>

- esitletavate tööde juhendajate nimed on lisatud vastavate esemete juurde, juhendamata töödel juures märge „iseseisev töö”.

Taotleja esitab tööde mapi hindamiskomisjonile tutvumiseks vähemalt 10 kalendripäeva enne kutseeksami toimumist. Koolilõpetajate puhul kogutakse mapid kokku õppeasutuses ja esitatakse need hindamiskomisjonile korraga.

Valmiseseme esitlus, vajadusel töövõtete demonstratsioon (koolilõpetajalt ei nõuta):

Taotleja esitleb koos restaureerimiskavaga vähemalt kolm restaureeritud eset või ühe esemete sarja/komplekti. Esindatud peavad olema nii pehme kui kõva mööbel. Ese(med) eksponeeritakse viisil, mis annab parima ülevaate selle (nende) kasutamisest. Hindamiskomisjon võib paluda taotlejal demonstreerida mõnda töövõtet.

Vestlus (koolilõpetaja puhul vajadusel):

Taotleja annab selgitusi sooritatud praktilise töö, sh oma teadmiste ja arusaamade kohta ning vastab esemete restaureerimisprotsessi, mapi, mööblirestauraatori kutse-eeetika jm teemalistele küsimustele.

Kutseeksamil hinnatakse järgmisi kompetentse:

Restaureerimiskava koostamine ja materjalide varumine (koolilõpetajal hinnatud õppetöö käigus)

Puitosade uuendamine (koolilõpetajal hinnatud õppetöö käigus)

Polstri uuendamine (koolilõpetajal hinnatud õppetöö käigus)

Eseme ettevalmistus transpordiks (koolilõpetajal hinnatud õppetöö käigus)

Mööblirestauraator, tase 4 kutset läbiv kompetents (koolilõpetajal hinnatud õppetöö käigus)

2.2. Hindamiskriteeriumid

Kohustuslikud kompetentsid:	Tõendatakse kõik kohustuslikud kompetentsid	
1. Restaureerimiskava koostamine ja materjalide varumine		
Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamismeetodid
Eseme seisundi hindamine 1) annab hinnangu restaureeritavale esemele: hindab vaatlusel eseme stiili ja kunstiväärtust, eseme konstruktsiooni, polstri ja viimistluse seisundit; 2) tuvastab esemekahjustused visuaalselt ja manuaalselt; 3) koostab koostöös kliendiga esialgse restaureerimiskava, nõustab teda teenuse valiku ja sisu osas;	Hindab eseme seisundit, tuvastab kahjustused, koostab restaureerimiskava ning nõustab klienti.	Mapp, eseme esitlus, vestlus
Materjali hankimine 4) varub materjalid, püüab leida algupäraselt eseme valmistamiseks kasutatule sarnaseid puit-, pealiskatte- ja pehmendusmaterjale ning furnituure; säilitab ja ladustab eseme restaureerimiseks vajalikud materjalid nõuetele vastavalt;	Varub sobivad materjalid ning säilitab neid nõuetele vastavalt.	Mapp, eseme esitlus, vestlus
Restaureerimisteenus kujundamine	Selgitab välja kliendi soovi, planeerib töö, kujundab teenuse	Mapp, eseme esitlus, vestlus

<p>5) selgitab välja kliendi soovi, loob kliendiga suheldes positiivse õhkkonna, kuulab ja mõtleb kliendiga kaasa;</p> <p>6) planeerib tööd, määrab vajalike esmase tööde järjekorra, järjestab prognoositavad tööetapid;</p> <p>7) kujundab teenuse hinna, arvestades materjali-, tööaja- ja üldhalduslikke kulusid;</p> <p>8) koostab hinnapakumise, võttes aluseks eseme taastamisviisi ja teenuse hinna.</p>	<p>hinna ja koostab hinnapakumise.</p>	
<p>2. Puitosade uuendamine</p>		
<p>Tegevusnäitajad</p>	<p>Hindamiskriteeriumid</p>	<p>Hindamismeetodid</p>
<p>Töökoha korraldamine, töövahendite ja -seadmete ettevalmistamine ja kasutamine</p> <p>1) loob tööolukorrast lähtudes ergonoomilise ja ohutu töökoha ning hoiab selle korras;</p> <p>2) valib välja tööks sobivad vahendid ning seadmed, kontrollib nende seisukorda ja valmistab need ette (seadistab tööpingid, teritab lõikeriistad);</p> <p>3) kasutab sihipäraselt tislertöö ja viimistlusega seotud tööriistu ja -seadmeid järgides nende ohutus- ja kasutusjuhendeid;</p> <p>4) kogub kokku tekkinud jäätmed ja järgib jäätmete sorteerimise nõudeid;</p>	<p>Loob sobiva töökoha. Valib välja ja valmistab ette tööks sobivad vahendid, järgib töötades ohutus- ja kasutusjuhiseid. Kogub ja sorteerib jäätmed nõuetekohaselt.</p>	<p>Mapp, eseme esitlus, vestlus</p>
<p>Mööbli osandamine</p> <p>5) eemaldab eseme furnituurid ja puhastab eseme, kasutades looduslikke, keemilisi või abrasiivseid vahendeid;</p> <p>6) demonteerib eseme heast restaureerimistavast lähtuvalt;</p> <p>7) märgistab ja dokumenteerib terved ning taastamist vajavad osad;</p>	<p>Eemaldab vajadusel furnituurid ja puhastab eseme, demonteerib selle. Märgistab ja dokumenteerib terved ning taastamist vajavad osad.</p>	<p>Mapp, eseme esitlus, vestlus</p>
<p>Puitosade parandamine ja asendamine</p> <p>8) proteesib ja plommib esemes esinevaid mehaanilisi vigastusi, kasvuvigu ning, putukate ja seente kahjustusi;</p> <p>9) pealistas kahjustunud pinnad käsitsi või liimipressi abil sobiva kattevineeriga (spooniga), taastab eseme süvadekooi (näiteks täkkimine, sälkimine, põletamine); valmistab ja asendab esemel puuduolevad või purunenud osad analoogi, näidise või sümmeetria järgi, võtab eelnevalt taastatava osa mõõdud ja koostab eskiisi;</p> <p>10) dokumenteerib eseme parandamistööd;</p>	<p>Proteesib ja plommib esemes esinevaid mehaanilisi vigastusi, kasvuvigu ning, putukate ja seente kahjustusi. Pealistas kahjustunud pinnad käsitsi või liimipressi abil sobiva katte-vineeriga (spooniga), taastab eseme süvadekooi (näiteks täkkimine, sälkimine, põletamine); valmistab ja asendab esemel puuduolevad või purunenud osad analoogi, näidise või sümmeetria järgi, võtab eelnevalt taastatava osa mõõdud ja koostab eskiisi; dokumenteerib eseme parandamistööd;</p>	<p>Mapp, eseme esitlus, vestlus</p>
<p>Puitpindade viimistlemine</p> <p>11) katab pinna aluskatte või krundiga, arvestades algupärase viimistlusviisi ja materjalidega;</p> <p>12) katab ettevalmistatud pinna lõppviimistlusvahendiga (õli, lakk, vaha jm);</p>	<p>Katab pinna aluskatte või krundiga. Katab ettevalmistatud pinna lõppviimistlusvahendiga. Järgib ohutusnõudeid ja kasutab isikukaitsevahendeid. Kuivatab pinnad.</p>	<p>Mapp, eseme esitlus, vestlus</p>

13) järgib ohutusnõudeid, arvestab viimistlusvahendite tervistkahjustavate mõjudega ja kasutab isikukaitsevahendeid; 14) kuivatab eseme pinnad viimistlusmaterjalile vastava kuivatamise meetodiga; 15) hindab viimistletud eseme kvaliteeti ning eemaldab võimalikud pisivead;	Hindab viimistletud eseme kvaliteeti ning eemaldab võimalikud pisivead.	
Eseme puitosade kokkupanek tervikuks 16) sobitab ja monteerib esemeosad tervikuks; 17) paigaldab klaasid, peeglid ja furnituurid.	Sobitab ja monteerib esemeosad tervikuks; paigaldab klaasid, peeglid ja furnituurid.	Mapp, eseme esitlus, vestlus
3. Polstri uuendamine		
Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamismeetodid
Töökoha korraldamine, töövahendite ja -seadmete ettevalmistamine ja kasutamine 1) loob tööolulokorrast lähtudes ergonoomilise ja ohutu töökoha, hoiab selle korras; 2) valib välja sobivad töö- ja abivahendid ning seadmed, kontrollib nende seisukorda ja valmistab need tööks ette; 3) kasutab sihipäraselt polsterdamise töövahendeid ja -seadmeid järgides nende ohutus- ja kasutusjuhendeid; 4) kogub kokku tekkinud jäätmed ja järgib jäätmete sorteerimise põhimõtteid;	Loob sobiva töökoha. Valib välja ja valmistab ette tööks sobivad vahendid, järgib töötades ohutus- ja kasutusjuhiseid. Kogub ja sorteerib jäätmed nõuetekohaselt.	Mapp, eseme esitlus, vestlus
Polstri osandamine 5) eemaldab polstri mööblieset vigastamata; 6) märgistab ja dokumenteerib terved ja taastamist vajavad osad; 7) mõõdistab eseme polstri(d) enne eemaldamist;	Eemaldab polstri, märgistab ja dokumenteerib osad, mõõdistab polstri enne eemaldamist.	Mapp, eseme esitlus, vestlus
Polstri taastamine 8) valmistab esemest lähtuvalt polstri aluse, paigaldab sadulavöö ja puitraami; 9) parandab vedrustuse kasutades sidumise põhivõtteid; 10) paigaldab täidis- ja tasanduskihid tehniliselt põhjendatud järjekorras ja viisil, arvestab seejuures esialgse eseme konstruktsiooni ja stiili; 11) dokumenteerib eseme restaureerimistööd;	Valmistab polstri aluse, parandab vedrustuse, paigaldab täidis- ja paranduskihid arvestades eseme konstruktsiooni ja stiili. Dokumenteerib oma töö.	Mapp, eseme esitlus, vestlus
Pealustusmaterjali juurdelõikus ja paigaldamine 12) võtab polstrilt mõõdud; 13) valmistab pealiskatte lõiked, arvestades originaalkatete ja/või uue polstri mõõtudega; 14) teeb pealustusmaterjali juurdelõikuse, arvestab seejuures kanga lõimesuunda ja mustreid;	Mõõdab polstri, valmistab pealiskatte lõiked, teeb juurdelõikuse arvestades kanga lõimesuunda ja mustreid, õmbleb katted ja kinnitab need. Paigaldab furnituurid.	Mapp, eseme esitlus, vestlus

<p>15) õmbleb masinal istme-, käe- ja seljatoekatted;</p> <p>16) kinnitab pealiskatte, kasutades klambri- ja liimpüstolit või käsitsi kinnitamist;</p> <p>17) paigaldab furnituurid (nööbid, nöörid jne).</p>		
4. Eseme ettevalmistamine transpordiks		
Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamismeetodid
<p>1) valmistab eseme ette hoiustamiseks ja transportimiseks: fikseerib liikuvad osad, paigaldab kaitsekatted;</p> <p>2) pakib eseme, kasutades sobivaid pakkematerjale.</p>	<p>Valmistab eseme ette hoiustamiseks ja transportimiseks: fikseerib liikuvad osad, paigaldab kaitsekatted;</p> <p>Pakib eseme, kasutades sobivaid pakkematerjale.</p>	<p>Mapp, eseme esitus, vestlus</p>
Kutset läbivad kompetentsid:		
<p>1) juhindub oma töös eetilistest tõekspidamistest ja väärtustest (vt mööbli renoveerija kutse-eesitika, lisa 1);</p> <p>2) säilitab ja arendab oma kutseoskusi ning hoiab end kursis erialaste tehnoloogiliste muutustega;</p> <p>3) tegutseb vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt;</p> <p>4) järgib kõikides tööetappides töötervishoiu-, keskkonnahoiu- ja tööohutusnõudeid;</p> <p>5) arvestab kultuuripärandi hoidmise reeglitega;</p> <p>6) kasutab ressursse säästlikult;</p> <p>7) kohaneb meeskonnaga, tajub oma rolli meeskonnas ja järgib koostööreegleid;</p> <p>8) annab edasi kutseoskusi ja teadmisi;</p> <p>9) kasutab oma töös arvutit vastavalt lisas 2 „Arvuti kasutamise oskused“ kirjeldatud baasmoodulitele „Arvuti põhitõed“, „Interneti põhitõed“, „Tekstitöötlus“ ja „Tabelitöötlus“</p>	<p>Hinnatakse integreeritult kõigi teiste kompetentside hindamise käigus.</p> <p>Järgib oma tegevuses käsitöölise ja mööblirestauraatorite eetikanõudeid.</p> <p>Säilitab ja arendab oma kutseoskusi, hoiab end kursis tehnoloogiliste muutustega.</p> <p>Tegutseb vastutus-tundlikult ja eesmärgipäraselt, arvestab töötervishoiu, keskkonna-hoiu, tööohutuse ja kultuuripärandi hoidmise reeglitega.</p> <p>Kohaneb meeskonnaga, tajub oma rolli meeskonnas, järgib koostööks vajalikke reegleid.</p> <p>Kasutab arvutit infootsinguks ja kommunikatsiooniks (e-kirjad, tutvustuskirjad, arved jm).</p>	<p>Hinnatakse integreeritult teiste kompetentside hindamise käigus.</p>

3. Hindamise korraldus

3.1 Tööde mapiga hinnatakse taotleja mööblirestauraatori oskuseid, tehnikate valdamist, oma töö dokumenteerimise oskust.

3.2 Enda restaureeritud eseme(te) esitlusel hinnatakse taotleja mööblirestauraatori oskuseid ning tehnikate valdamist esemete valmistamisel.

3.3 Vestlusel hinnatakse: erialase sõnavara tundmist, väljendusoskust, analüüsi oskust, eriala tundmist.

3.4. Hindamise protseduurinõuded:

1) hindamisele lubatud taotleja esitab eksamile tulles kehtiva isikut tõendava dokumendi (pass, juhiluba või ID kaart). (Koolilõpetajalt ei nõuta.)

2) hindamise keeleks on üldjuhul eesti keel.

3) eksamiruumides võivad hindamise ajal viibida ainult vahetult hindamisega seotud isikud või erandkorras hindamiskomisjoni esimehe loal lubatud isikud.

4) eksami ajal on taotlejal ruumis keelatud:

- mobiiltelefonide kasutamine;

- teisi taotlejaid või komisjoni liikmeid häiriv käitumine;

- kõrvalise abi kasutamine.

5) taotleja võib korduseksami teha osade kaupa erinevatel aegadel. Eksami võib uuesti teha aasta jooksul, koolilõpetaja teeb korduseksami oma õppeasutuses kokkulepitud ajal.

4. Juhend hindajale

1. Enne hindamist tutvuge:

Mööblirestauraator, tase 4 kutsestandardiga,
kompetentsuspõhise hindamise mõistete ja põhimõtete,
Käsitöö kutseala (välja arvatud juveelitoodete valmistaja) kutsete andmise korraga,
hindamise üldise informatsiooniga,
hindamiskriteeriumidega,
hindamismeetoditega,
hindamisülesannetega,
hindamise korraldusega,
hindamisel kasutatavate vormidega.

2. Hindamise ajal:

jälgige iga taotlejat hindamisprotsessis personaalselt,
hinnake iga taotlejat hindamiskriteeriumi järgi,
täitke iga taotleja kohta personaalse hindamisvorm,
esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas,
vormistage hindamistulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

3. Hindamise järel:

vormistage hindamistulemused,
andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet,
edastage oma ettepanekud kutse andmise kohta koondprotokollina kutsekomisjonile.

Lisa 1 Mööblirestauraator, tase 4 hindamisstandardile

RESTAUREERIMISKAVA

- Eseme seisundi hindamine (tegevuste kirjeldus koos fotodega või video)
- Restaureeritavale esemele hinnangu andmine: vaatlusel eseme vanuse, stiili ja kunstiväärtuse, puiduliigi (-liikide) määramine; eseme konstruktsiooni, polstri ja viimistluse seisundi hindamine
- Esemekahjustuste tuvastamine
- Tervikeseme restaureerimiseelne jäädvustamine (foto või video)
- Materjali hankimine (tegevuste kirjeldus koos fotodega või video)
- Materjalide varumine (algupäraselt eseme valmistamiseks kasutatule sarnased puit-, pealiskatte- ja pehmendusmaterjalid ning furnituurid)
- Eseme restaureerimiseks vajalike materjalide säilitamine ja ladustamine vastavalt nõuetele
- Restaureerimisehinna kujundamine (kirjalik dokument)
- Tööde planeerimine, vajalike esmaste tööde järjekorra määramine, prognoositavate tööetappide järjestamine
- Teenuse planeeritava hinna kujundamine, arvestades materjali-, tööaja- ja üldhalduslikke kulusid
- Restaureerimisjärgselt tegelike kulude arvestus (materjal, tööaeg, üldhalduskulud)
- Mööbli osandamine (tegevuste kirjeldus koos fotodega või video)
- Eseme furnituuride eemaldamine ja eseme puhastamine, kasutades looduslikke, keemilisi või abrasiivseid vahendeid
- Eseme demonteerimine heast restaureerimistavast lähtuvalt
- Puitosade parandamine ja asendamine (tegevuste kirjeldus koos fotodega või video)
- Esemes esinevate mehaaniliste vigastuste, kasvuvigade ning putukate ja seente kahjustuste proteesimine ja plommimine
- Kahjustunud pindade käsitsi või liimipressi abil sobiva kattevineeriga (spooniga) pealistanine
- Eseme süvadekooori taastamine (näiteks täkkimine, sälkimine, põletamine)
- Esemel puuduolevad või purunenud osade valmistamine ja asendamine analoogi, näidise või sümmeetria järgi, eelnevalt taastatava osa mõõtude võtmine ja eskiisi koostamine
- Puitpindade viimistlemine (tegevuste kirjeldus koos fotodega või video)
- Pinna aluskatte või krundiga katmine, arvestades algupärase viimistlusviisi ja materjalidega
- Ettevalmistatud pinna lõppviimistlusvahendiga katmine (õli, lakk, vaha jm)
- Eseme puitosade kokkupanek tervikuks (tegevuste kirjeldus koos fotodega või video)
- Esemeosade tervikuks sobitamine ja monteerimine
- Klaaside, peeglite ja furnituuride paigaldamine
- Tervikeseme restaureerimisjärgne jäädvustamine (foto või video)
- Polstri osandamine (tegevuste kirjeldus koos fotodega või video)
- Polstri eemaldamine mööblieset vigastamata
- Tervete ja taastamist vajavate osade märgistamine
- Eseme polstri(te) mõõdistamine enne eemaldamist
- Polstri taastamine (tegevuste kirjeldus koos fotodega või video)
- Polstri aluse valmistamine lähtuvalt esemest, sadulavöö või muu polstrialse paigaldamine
- Vedrustuse parandamine, kasutades sidumise põhivõtteid
- Täidis- ja tasanduskihtide paigaldamine tehniliselt põhjendatud järjekorras ja viisil, arvestades seejuures esialgse eseme konstruktsiooni ja stiili
- Pealustusmaterjali juurdelõikus ja paigaldamine (tegevuste kirjeldus koos fotodega või video)
- Polstri mõõtude võtmine
- Pealiskatete lõigete võtmine, arvestades originaalkatete ja/või uue polstri mõõtudega
- Pealustusmaterjali juurdelõikuse tegemine, arvestades seejuures kanga lõimesuunda ja mustreid
- Masinal istme-, käe- ja seljatoekatete õmblemine
- Pealiskatte kinnitamine, kasutades klambri- ja liimipüstolit või käsitsi kinnitamine
- Furnituuride paigaldamine (nööbid, nöörid jne)
- Tervikeseme restaureerimisjärgne jäädvustamine (foto või video)